

Stowarzyszenie wspierające Inicjatywę „Nasz Rzecznik” - sprawozdanie z działań w 2024 r.

Inicjatywa „Nasz Rzecznik” od stycznia 2022 r. do końca 2024 r. działała w ramach Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych (OFOP). Przez trzy lata działalności była wspierana przez europejskiego grantodawcę Civitates. Była też jedną z pięciu polskich koalicji realizujących w latach 2023-2024 program CECEP (Zaangażowania obywatelskiego w Europie Środkowej), finansowany przez National Democratic Institute z USA. Realizacja obu projektów spotkała się z uznaniem obu grantodawców oraz osób i organizacji, z którymi współpracowaliśmy.

Już w 2024 r. znaczącą część swoich działań Inicjatywa „Nasz Rzecznik” realizowała dzięki własnemu organizacyjnemu zapleczu, jakim jest **Stowarzyszenie wspierające Inicjatywę „Nasz Rzecznik”, zarejestrowane 12 stycznia 2024 r.** Stowarzyszenie posiada środki na swoją działalność do lipca 2025 m.in. dzięki **stypendium Changemakers for Democracy**, przyznanemu przez ChangemakerXChange 14 inicjatywom z całej Europy i finansowanemu przez Open Society Foundations. Był to pierwszy z pozyskanych przez Stowarzyszenie grantów.

Jako organizator debaty diagnostycznej na Uniwersytecie Warszawskim na rzecz wypracowania społecznego projektu ustawy o mieszkalnictwie wspomaganym dla osób z niepełnosprawnościami (wydarzenie objęte honorowym patronatem RPO), Stowarzyszenie otrzymało wsparcie finansowe Fundacji Totalizatora Sportowego, PFRON oraz przedsiębiorstwa CEMEX Polska.

Fot. Debata diagnostyczna na UW 5-6 września 2024 r. , Adriana Mica

W 2024 r. Stowarzyszenie realizowało też projekt warsztatów wytnieniowych w Łodzi, prowadzonych przez Olgę Ślepowrońską (Stowarzyszenie Mudita) przy finansowym wsparciu europejskiej Inicjatywy „Civitates”.

Fot. Warsztaty wytnieniowe dla Inicjatywy „Nasz Rzecznik” w Łodzi, październik 2024 r.

Władze Stowarzyszenia

Zarząd:

Anna Duniewicz – osoba przewodnicząca Zarządu

Roman Szacki – osoba wiceprzewodnicząca Zarządu

Anna Gryta – osoba członkowska Zarządu

Olga Ślepowrońska – osoba członkowska Zarządu

Komisja Rewizyjna:

Anna Szalast – przewodnicząca Komisji Rewizyjnej (do 19 IX 2024 r. funkcję pełniła Katarzyna Batko-Tołuć)

Edward Bolak – członek Komisji Rewizyjnej

Ważne dokumenty:

[Statut Stowarzyszenia](#)

[Regulamin Inicjatywy Nasz Rzecznik](#)

[Strategia DEI.Nasz Rzecznik](#)

[DEI Policy.Our Ombudsman Initiative.EN](#)

[Kodeks dobrej praktyki.Nasz Rzecznik](#)

[Code of Conduct.Our Ombudsman Initiative.EN](#)

[Standardy Ochrony Małoletnich.Stowarzyszenie wspierające Inicjatywę Nasz Rzecznik](#)

Specjalistka ds. DEI – różnorodności, równości i włączenia w Inicjatywie i Stowarzyszeniu wspierającym Inicjatywę „Nasz Rzecznik”: Eliza Gaust, dei@naszrzecznik.pl

<https://naszrzecznik.pl/mamy-specjalistke-ds-dei-zapraszamy-do-kontakt/>

Wspierana przez Stowarzyszenie Inicjatywa „Nasz Rzecznik” to szeroka, różnorodna, sprawdzona w działaniu koalicja organizacji społecznych z całej Polski, która współpracuje z Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz innymi instytucjami publicznymi w obronie naszych wspólnych praw. Pod koniec 2024 r. Inicjatywa liczyła blisko 150 organizacji społecznych. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie: <https://naszrzecznik.pl/o-nas/>.

W samym tylko 2024 r. zespoły i osoby członkowskie Inicjatywy „Nasz Rzecznik” sformułowały ok. stu wniosków do Biura RPO, które zaowocowały dziesiątkami interwencji Rzecznika w

zgłaszanych przez nas sprawach. Minimum 10 z nich, m.in. wystąpienie generalne ws. zmian w prawie łowieckim, ubóstwa menstruacyjnego, dostępu do roślinnych posiłków w szkołach czy inspirowane przez nas seminarium ws. zmiany definicji przestępstwa zgwałcenia skutkowało bądź wkrótce zaskutkuje zmianą prawa.

Tylko w bieżącym roku zespoły uczestniczyły w 17 spotkaniach z Zastępcą RPO i/lub ekspert(k)ami Biura RPO.

Spotykaliśmy się też z Rzeczniką Praw Dziecka (11 marca 2024 r.)

oraz przedstawiciel(k)ami Rzecznika Praw Pacjenta.

Współorganizowana przez Stowarzyszenie oraz Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego wrześniowa **debata diagnostyczna** pt. „Prawne, instytucjonalne i społeczne uwarunkowania mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami”, była pierwszym etapem prac nad projektem ustawy o mieszkalnictwie wspomaganym dla osób z niepełnosprawnościami.

Międzypespółowa współpraca naszej koalicji pozwoliła w latach 2023-2024 na opracowanie **Manifestu Zdrowia Psychicznego Inicjatywy „Nasz Rzecznik”**. Manifest, który zawiera 64 rekomendacje poprawy sytuacji osób w kryzysie zdrowia psychicznego, spotkał się z bardzo pozytywnym przyjęciem przez Biuro Rzecznika Praw Pacjenta.

W 2024 roku zespoły zaangażowały się w 9 kampanii społecznych na rzecz osób z niepełnosprawnościami, kobiet, opiekunów/ek, bezpieczeństwa w lesie, praw pieszych, bezpiecznej drogi dzieci do szkoły, zdrowej żywności w szkołach i placówkach ochrony zdrowia.

12 lutego

OGÓLNOPOLSKI
DZIEŃ OPIEKUNA

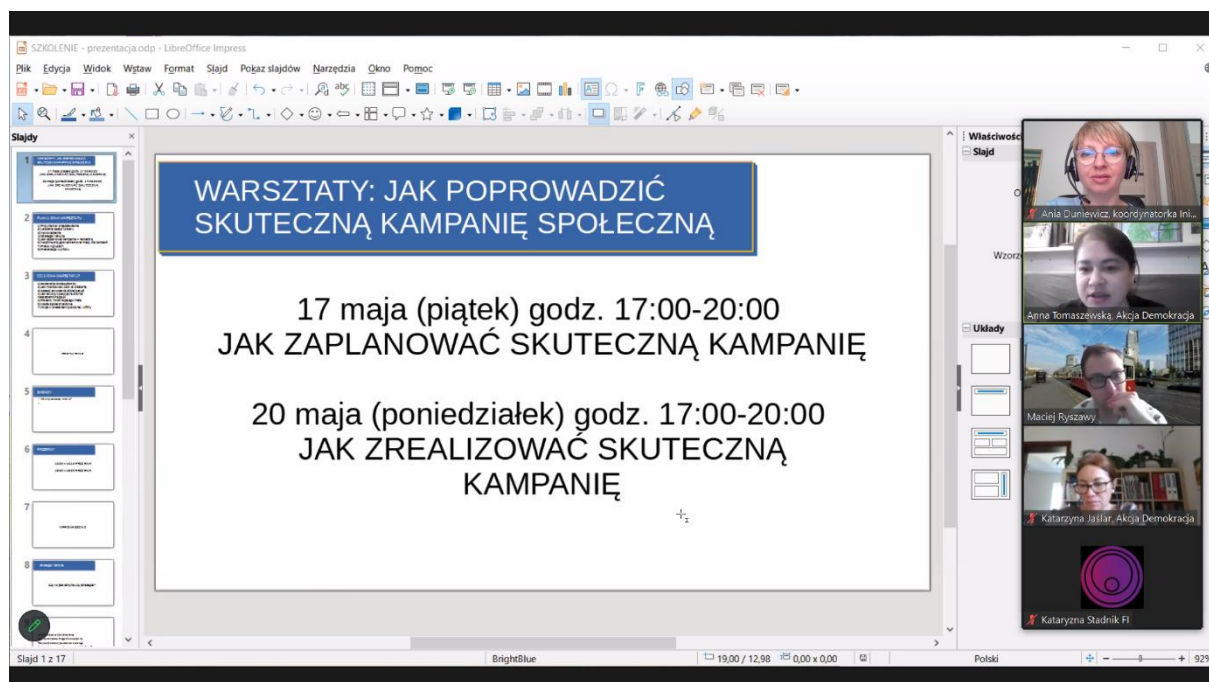
KAMPANIA SPOŁECZNA

#PókiMyŻyjemy

Grafika kampanii społecznej „Póki my żyjemy” z okazji Ogólnopolskiego Dnia Opiekuna

Tylko w 2024 r. Inicjatywa „Nasz Rzecznik” i Stowarzyszenie wspierające Inicjatywę „Nasz Rzecznik” zorganizowały **11 wartościowych szkoleń dla osób aktywistycznych, organizacji pozarządowych i partnerów instytucjonalnych.**

Fot. Warsztaty Anny Tomaszewskiej (Akcja Demokracja) pt. „Jak poprowadzić skuteczną kampanię społeczną”, maj 2024.

Współorganizowaliśmy **cztery debaty lokalne w obszarach edukacji włączającej, ochrony środowiska, praw osób z niepełnosprawnościami i osób uchodźczych.**

Fot. Debata lokalna „Szkoła bez barier” Fundacji Pro Aperte; Kutno, kwiecień 2024

10 maja 2024 r. Stowarzyszenie zorganizowało **konferencję „Polska w Unii Europejskiej - jakich praw chcemy na co dzień?” z udziałem przedstawicieli/lek strony rządowej, Biura RPO, RPD, RPP, UODO, UOKiK i kilkudziesięciu NGOów z całej Polski.**

Fot. Konferencja „Polska w Unii Europejskiej - jakich praw chcemy na co dzień?”, Jakub Szafrński

Fot. Konferencja „Polska w Unii Europejskiej - jakich praw chcemy na co dzień?”, Jakub Szafrński

Fot. Panel „Mam sprawę - i co dalej?” podczas konferencji 10 maja, Jakub Szafrński

Ważnym filarem był panel „Wybory dostępne dla wszystkich”. Wzięli w nim udział ekspertki/ci Biura RPO oraz organizacji zaangażowanych w akcję dostępnych wyborów, w tym przedstawicielki Stowarzyszenia 61 oraz Fundacji Odpowiedzialna Polityka.

Fot. Konferencja „Polska w Unii Europejskiej - jakich praw chcemy na co dzień?”, Jakub Szafrński

Kilka istotnych rekomendacji zgłoszonych podczas panelu „Wybory dostępne dla wszystkich” znalazło się w dokumencie: „Równe i powszechne. Społeczne propozycje zmian w prawie wyborczym” Fundacji Batorego.

Dzięki obywatelskiej kontroli wyborów, którą Inicjatywa realizowała z Biurem RPO i Akcją Demokracją (<https://naszrzecznik.pl/obywatelska-kontrola-dostepnosci-lokali-wyborczych-przylacz-sie/>) w wyborach samorządowych w 2024 r. zostało skontrolowanych pod kątem dostępności dwukrotnie więcej lokali wyborczych niż wyborach parlamentarnych w październiku 2023 r. Co bardzo cenne, kontrolą zostały objęte małe miejscowości, do których wcześniej Biuro RPO miało utrudniony dostęp.

Rezultatem wspólnego zaangażowania w obywatelski monitoring wyborów jest raport Biura Rzecznika Praw Obywatelskich pt. „Lokale wyborcze dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w wyborach samorządowych i w wyborach do Parlamentu Europejskiego: Raport z kontroli przeprowadzonej przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego w dniach 5 –7 kwietnia oraz 7 –9 czerwca 2024 r.”

W 2024 r. po raz trzeci **współtworzyliśmy warszawski „Złot obrońcy i obrońców praw człowieka”**, aktywistyczne święto wpisujące się w Festiwal Watch DOCS, „Prawa człowieka w filmie”, podczas którego przyznawana jest Nagroda Obywatelska im. Henryka Wujca. 29-30 listopada 2024 r. wydarzenie zgromadziło setki osób aktywistycznych z całej Polski. Był to równocześnie zlot Inicjatywy „Nasz Rzecznik”.

Fot. Panel „Polska prezydencja w Unii Europejskiej - nie zmarnujemy tej szansy!” podczas Złotu obrońcy i obrońców praw człowieka '24, Jakub Szafrński

W minionym roku Zespół Wsparcia Inicjatywy „Nasz Rzecznik” podjął kilkadziesiąt spraw i interwencji na rzecz osób i organizacji, które zwróciły się do nas o wsparcie.

Działania Inicjatywy „Nasz Rzecznik” oraz Stowarzyszenia udokumentowane na stronie: naszrzecznik.pl tylko w 2024 r. obejmują m.in.:

- **ponad 100 spotkań zespołów roboczych** w różnych obszarach praw, podczas których powstawały diagnozy potrzeb, rekomendacje, wnioski do RPO, koncepcje wspólnie prowadzonych kampanii społecznych, szkoleń i wydarzeń;
- **17 spotkań z przedstawiciel(k)ami Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i Zastępcą RPO**

<https://naszrzecznik.pl/wlasciciele-ferm-maja-pieniadze-prawnikow-i-wsparcie-aparatu-panstwa-okoliczni-mieszkanicy-sa-bezsilni-spotkanie-zespołu-ochrona-srodowiska-klimat-z-zrpo-dr-valerim-vachevem-i-ekspertkami-biura-r/>

- **kampanie społeczne** (m.in. „Póki my żyjemy” na Dzień Opiekuna, Wybory dostępne dla wszystkich, przeciwko przemocy wobec osób w spektrum autyzmu i in.)
- **4 debaty lokalne** wokół naszych postulatów

<https://naszrzecznik.pl/szkola-bez-barier-samorzecznicza-debata-lokalna-w-kutnie-24-kwietnia/>

<https://naszrzecznik.pl/przewinmy-polske-gliwicka-rozmowa-o-komfortkach-czyli-podstawowych-ludzkich-potrzebach-prawach-i-godnosci/>

- **opracowania eksperckie**, w tym dotyczące ferm przemysłowych oraz postulatów z obszaru zdrowia psychicznego

<https://naszrzecznik.pl/fermy-przemyslowe-a-dobra-publiczne-w-rolnictwie-i-na-obszarach-wiejskich-opracowanie-justyny-zwolinskiej-koalicja-zywa-ziemia/>

<https://naszrzecznik.pl/inicjatywa-nasz-rzecznik-sztandarowe-postulaty/>

- **rekomendacje do projektów ustaw**

**Uwagi Inicjatywy "Nasz Rzecznik"
do prezydenckiego projektu
Ustawy o asystencji osobistej**

- warszawską **konferencję** „Polska w Unii Europejskiej - jakich praw chcemy na co dzień?” 10 maja 2024 r.

<https://naszrzecznik.pl/polska-w-unii-europejskiej-jakich-praw-chcemy-na-co-dzien-konferencja-inicjatywy-nasz-rzecznik-10-maja-2024/>

<https://naszrzecznik.pl/mam-sprawe-i-co-dalej-jak-zglaszac-sprawy-instytucjom-rpo-rpd-rpp-uodo-uokik/>

<https://naszrzecznik.pl/wybory-dostepne-dla-wszystkich-panel-na-konferencji-10-maja-2024-i-inne-nasze-dzialania-na-rzecz-dostepnosci-wyborow-dla-osob-z-niepelnosprawnosciami/>

- **11 szkoleń i warsztatów** dla osób aktywistycznych i organizacji społecznych

<https://naszrzecznik.pl/ataki-typu-slapp-czym-sa-i-jak-sie-przed-nimi-bronic-webinar-sieci-obywatelskiej-watchdog-polska/>

<https://naszrzecznik.pl/jak-mowic-do-ludzi-nie-tylko-do-rzeczy-o-skutecznym-jezyku-rzeczniczym-webinar-katarzyny-karpy-swiderek-rzeczniczki-prasowej-marszalka-sejmu-szymona-holowni/>

<https://naszrzecznik.pl/jak-zrealizowac-skuteczna-kampanie-spoieczna-drugi-warsztat-anny-tomaszewskiej-dla-inicjatywy-nasz-rzecznik-20-maja-2024><https://naszrzecznik.pl/ustawa-kamilka-jak-wprowadzac-standardy-ochrony-maloletnich-i-lepiej-chronic-dzieci-przed-przemoca-webinar-dominiki-kuny/>

- **panel Inicjatywa „Nasz Rzecznik” na straży naszych (s)praw podczas OFIP - Ogólnopolskiego Forum Organizacji Pozarządowych**, przedstawiający kluczowe postulaty poszczególnych zespołów naszej koalicji

- współorganizowaną z Uniwersytetem Warszawskim **debatę diagnostyczną praktyków różnych form mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami** (Warszawa, 5-6 IX 2024) pod honorowym patronatem RPO

<https://naszrzecznik.pl/nie-moze-byc-tak-ze-ktos-kto-ma-wieksze-potrzeby-jest-z-tego-powodu-wykluczany-relacja-z-debaty-diagnostycznej-na-rzecz-spoecznego-projektu-ustawy-o-mieszkalnictwie-wsp/>

- współorganizację, wraz z Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Funduszem Obywatelskim im. Ludwika i Henryka Wujców, OFOP oraz Siecią Obywatelską Watchdog Polska **Złotu obrońców i obrończyni praw człowieka '24** (29-30 XI 2024)

